

Til

Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH)

Deres ref.

Vår ref.

Dato: 17.9.2015

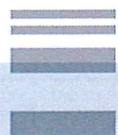
Etiske retningslinjer for forskning på Internett

Det er svært positivt at det nå foreligger forslag til nye retningslinjer for forskning på Internett. Det er positivt at det også her legges vekt på informert og fritt samtykke for å kunne bli inkludert i forskning, selv om inkludering av barn og samtykke fra foreldre kan være vanskelig i noen tilfeller. Til å illustrere dette vil vi vise til en studie fra Sverige av unge menn, hvor det ble gjennomført en argumentasjonsanalyse av debatter på Flashback om statsborgerskap og IS-soldater. Mange av dem som deltok var sannsynligvis under 18 og debattene de deltok i var om tilbakevendte IS-soldater skal få beholde sitt svenske statsborgerskap. Informasjonen om hvordan disse unge, ofte høyrevridde og sinte unge menn tenker og resonerer, gir oss interessant og viktig kunnskap om radikalisering og ekstremisme. Hvis man skulle ha innhentet samtykke fra disse unge menn og evt. deres foreldre, som høyst sannsynlig ikke vet at deres barn har slike ekstremistiske synspunkter, så ville man ikke kunne ha gjennomført denne studien.

Vi er av den oppfatning at utkastet om nye retningslinjer på internett i langt mindre grad når det kommer til barn har den presisjon som de generelle retningslinjene har innenfor samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi. I forhold til spørsmålene om informert og fritt samtykke er vi av den oppfatning at den framstår mer som drøftende enn som tydelige retningslinjer.

Forskningen på dette området skjer innenfor rammene av en teknologi som er i rivende utvikling. Interesse for kunnskap på dette området vil være økende, særlig fordi mange av de samfunnsmessige endringene som skjer i vårt samfunn bl.a. vil komme som følge av utviklingen på dette teknologiområdet. Både forskningsmiljøene, brukerne av teknologien og eventuelle informanter som deltar i forskning vil ikke nødvendigvis ha oversikt over hvilke opplysninger som kan være tilgjengelige om dem selv ved bruk av Internett i forskning. Prinsippene om etikk i forskning på dette feltet vil derfor i økende grad komme i fokus. På den bakgrunn ser vi det som viktig at forskningsmiljøene i fellesskap rustes til en bedre forvaltning av forskningsetikken på dette området.

Vi vil derfor oppfordre de forskningsetiske komiteene til å igangsette et arbeid hvor forskningsmiljøene og etikkomiteene utvikler møteplasser for å drøfte og å bidra til å heve den forskningsetiske kompetansen på dette området.

Vi håper at de forskningsetiske retningslinjer, når de er ferdigstilt, også blir tilgjengelig på flere språk både for bruk i forskersamfunnet, men også for offentlighetens innsyn om de etiske retningslinjene norske forskere arbeider etter.

Med vennlig hilsen

Inger Elise Birkeland
Inger Elise Birkeland
Direktør

Arnfinn J. Andersen
Arnfinn J. Andersen
Forskningsleder

